

Våra framtida utmaningar

Mälarenergi har flera stora utmaningar framför sig som kopplar till de globala hållbarhetsmålen. Här redovisas fyra exempel.

Utmaningarna ligger i att hantera komplexa frågor, med de risker och möjligheter¹ det innebär, samtidigt som de ska hålla över tid och bidra till ett hållbart samhälle.

2015 antog världens länder FN:s 17 globala hållbarhetsmål och Agenda 2030 med ambitionen att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, främja fred och rättvisa och att lösa klimatkrisen till år 2030.

Sverige har höga ambitioner för att genomföra Agenda 2030 och uppfylla de globala målen, både internationellt och nationellt. Målen har också fått stort genomslag i kommuner och bland företag.

Mälarenergi arbetar lokalt för att Mälardalen ska vara en livskraftig och hållbar region och vår verksamhet och våra val påverkar omvärlden, på samma sätt som omvärlden påverkar oss.

Som infraserviceföretag ser vi tydligt hur vi påverkar och kan bidra till att de globala målen uppnås. Sju mål är särskilt intressanta då vi direkt kan påverka utvecklingen beroende på de vägval vi gör. Flera mål är relevanta i sammanhanget, vi har dock valt att lyfta fram dessa sju.

¹ Se sid 46

Placeringen av Västerås avloppsreningsverk

Mål 6.3: Till 2030 förbättra vattenkvaliteten genom att bl.a. minska föroreningar och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material samt halvera andelen obehandlat avloppsvatten.

Mål 9.4: Till 2030 rusta upp infrastrukturen och anpassa industrin för att göra dem hållbara, med effektivare resursanvändning och fler rena och miljövänliga tekniker och industriprocesser.

Mål 11.6: Till 2030 minska städernas negativa miljöpåverkan.

Regionen växer och bostäder kryper allt närmare Västerås avloppsreningsverk Kungsängsverket. Verkets läge, som när det byggdes 1936 var i stadens utkant, räknas idag som en del av centrum. En verklighet som delas med flera av landets kommuner.

Kungsängsverket ligger sjönära och på attraktiv mark för bostäder och annan verksamhet. Mälarenergi har därför fått i uppdrag av Västerås stad att utreda en flytt av hela avloppsreningsverket, alternativt att bygga in hela avloppsreningsverket.

Idag är verket dimensionerat för 137 000 personekvivalenter (pe) men kan beroende på process utökas till 200 000 pe på befintlig plats. Lokaliseringsutredningen förordar i första hand en placering vid Hacksta väster om staden, om verket ska flyttas. Inga politiska beslut är ännu tagna och förutsättningarna kan förändras. Oavsett vilken väg man beslutar sig för – flytta eller bygga in verket, ställer det stora krav på hållbara lösningar i val av teknik och utformning.

Västerås avloppsreningsverk

6 RENT VATTEN OCH SANTET FÖR ALLA

9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR

11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN

Att hantera ett ökande effektbehov

Mål 7.2: Till 2030 väsentligen öka andelen förnybar energi.

Mål 9.4: Till 2030 rusta upp infrastrukturen och anpassa industrin för att göra dem hållbara, med effektivare resursanvändning och fler rena och miljövänliga tekniker och industriprocesser.

Mål 13.2: Integrera klimatåtgärder i strategier och planering.

Elen är en möjliggörare för att minska klimatpåverkan från t.ex. transporter och i omställning till förnybara bränslen för uppvärmning i industrin. Allt eftersom samhället ställer om kommer behovet av el att öka och som en följd av detta ökar risken för brist på effekt.

Andelen sol- och vindkraft ökar i våra elnät vilket är positivt ur klimatsynpunkt men en utmaning då det gäller att upprätthålla balansen i nätet. Begränsningarna i elnätet är kopplat till produktionskapaciteten av el i Sverige, överföringskapaciteten mellan stamnätet och det regionala näten.

I Västerås har stora industrietableringar som datacenter och Northvolt aktualiserat frågan ytterligare. Mälarenergi äger flertalet mottagningsstationer och större delen av distributionsnätet i Västerås, Hallstahammar, Köping, Arboga och Kungsör. Inom bolagets koncessionsområde genomförs därför stora investeringar i nät och stationer samt strategisk planering vars syfte är att möta det ökande effektbehovet.

7 HÅLLBAR ENERGI
FÖR ALLA

9 HÅLLBAR INDUSTRI
INNOVATIONER OCH
INFRASTRUKTUR

13 BEKÄMPA KLIMAT-
FÖRÄNDRINGARNA

Att minska det fossila innehållet i avfallet

Mål 13.2: Integrera klimatåtgärder i strategier och planering.

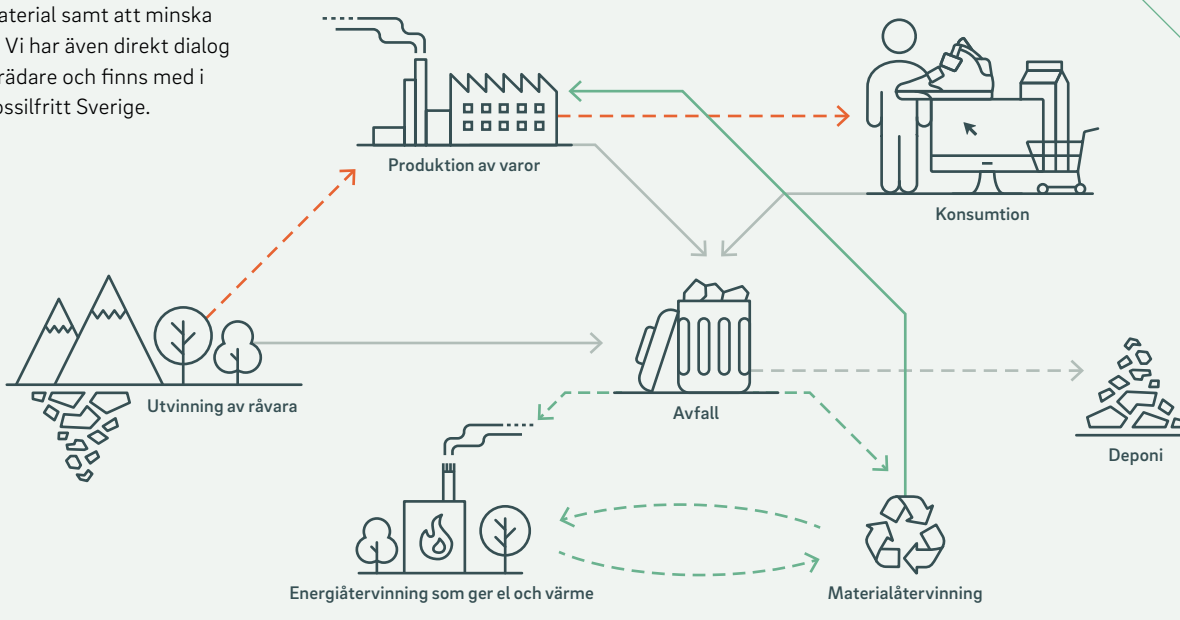
Mål 12.5: Till 2030 väsentligt minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna.

Den fossila andelen i avfallet som energiåtervinns är en utmaning, inte bara för Mälarenergi utan för samhället som helhet.

2017 slängde vi 473 kg avfall per person och år. Ungefär hälften av detta gick till energiåtervinning. Att andelen är så stor beror dels på felsortering, dels på att en fungerande marknad och efterfrågan på återvunnet material saknas.

På Mälarenergi anser vi att energiåtervinning har en funktion att fylla men bara då andra alternativ saknas. Avfall innehåller mycket föroreningar som samhället vill fasa ut och därför inte lämpar sig för materialåtervinning. Här har energiåtervinningen en viktig funktion att fylla. Vi kan garantera en effektiv och säker destruktion med minimala utsläpp till miljön samtidigt som vi får ut energi i form av el och värme. Allt avfallsbränsle sorteras dessutom ytterligare i vår bränsleberedning. Där plockar vi bland annat bort sten och glas men även metall som sedan materialåtervinns. 2018 sorterade vi ut 9 046 ton metall.

För att bidra till ökad materialåtervinning medverkar vi i flera samarbetsprojekt med bland annat Avfall Sverige, Energiföretagen Sverige, Återvinningsföretagen men också lokalt tillsammans med VafabMiljö. Syftet med projekten är att öka utsorteringen av återvinningsbara material samt att minska plastanvändningen. Vi har även direkt dialog med regeringsföreträdare och finns med i initiativ som t.ex. Fossilfritt Sverige.

Bilden illustrerar Mälarenergis plats i kedjan från utvinning av fossil råvara (kol och olja) till produktion, konsumtion och avfallshantering samt vår begränsade möjlighet att påverka det fossila innehållet i avfallet. I och med Mälarenergis beslut att år 2020 enbart

använda förnybara och återvinna bränslen upphör vår användning av fossil råvara. Kvar är de fossila kolatomer som tagits upp och fortfarande är i omlopp för att tillverka produkter som Mälarenergi i ett restflöde sedan energiåtervinner.

Vattenkraftens påverkan på den biologiska mångfalden

Mål 7.2: Till 2030 väsentligen öka andelen förnybar energi.

Mål 13.2: Integrera klimatåtgärder i strategier och planering.

Mål 15.5: Vidta åtgärder för att minska förstörelsen av naturliga livsmiljöer och hejda förlusten av biologisk mångfald.

Vattenkraften ger ett viktigt bidrag till Sveriges fossilfria elproduktion och fungerar som balanskraft i elsystemet då intermittenta kraftslag som sol och vind ökar. En utmaning för vattenkraften är påverkan på fisk och andra vattenlevande organismer vilket också varit föremål för mycket diskussion under de senaste åren.

Under 2018 har en förstudie för nationell plan för omprövning av vattenkraften presenterats. Syftet är att få till moderna miljötillstånd för vattenkraften som tar hänsyn till såväl behovet av miljöförbättrande åtgärder som effektiv tillgång till vattenkraftsel. Ansvariga myndigheter;

Havs- och vattenmyndigheten, Energimyndigheten och Svenska Kraftnät räknar med att lägga fram ett förslag till regeringen under 2019.

Utifrån detta har Mälarenergi tillsammans med 7 andra vattenkraftsföretag bildat Vattenkraftens miljöfond. Fonden tar ansvar för att finansiera nödvändiga miljöåtgärder för omställningen av vattenkraftsverksamheter i Sverige och kommer att finansiera miljöåtgärder på upp till totalt 10 mdkr under maximalt 20 år. Miljöinsatserna ska gynna såväl fiske och turism som lokal utveckling, och verka för att både nationella och internationella miljömål för vattenverksamheter uppnås. Möjlighet till finansiering gäller vattenkraftverk som ingår i den nationella planen, då den har kommit på plats.

13 BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA

7 HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA

15 EKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

En miljöåtgärd som är aktuell just nu är pågående arbete vid Turbinbron i centrala Västerås där en faunapassage byggs.